

KOMUNIKAT

o sytuacji społeczno-gospodarczej
województwa pomorskiego

Opracowania sygnalne

9

wrzesień 2011 r.

URZĄD STATYSTYCZNY W GDAŃSKU

tel.: (58) 76 83 130 e-mail: sekretariatUSGDK@stat.gov.pl www.stat.gov.pl/gdansk

data opracowania: 25.10.2011 r.

Wyniki uzyskane przez przedsiębiorstwa województwa pomorskiego w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wskazują na poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zanotowano m. in.:

- ♦ wzrost dynamiki produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych, przede wszystkim w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z metali oraz pozostałego sprzętu transportowego;
- ♦ wyższą niż przed rokiem dynamikę produkcji budowlano-montażowej w cenach bieżących, zwłaszcza w przedsiębiorstwach związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej;
- ♦ wzrost przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw;
- ♦ wyższą dynamikę sprzedaży detalicznej, wzrost zanotowano zwłaszcza w przedsiębiorstwach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach, sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych oraz sprzedaż farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego;
- ♦ spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania przy mniejszej niż przed rokiem ogólnej powierzchni użytkowej wybudowanych mieszkań i wzroście przeciętnej powierzchni użytkowej jednego mieszkania.

We wrześniu br. w stosunku do poprzedniego miesiąca zanotowano wzrost stopy bezrobocia rejestrowanego – do poziomu 11,7% (*w kraju stopa bezrobocia wyniosła 11,8%*), przy jednoczesnym niezmiennym poziomie zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw.

UWAGI

Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (NACE Rev. 2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004.

Prezentowane w Komunikacie:

- dane o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach, przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, sprzedaży usług transportu, gospodarki magazynowej i łączności, sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów – w ujęciu miesięcznym – dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- dane o wynikach finansowych przedsiębiorstw – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw łowiectwa, leśnictwa, rybactwa, pośrednictwa finansowego oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób,
- dane o nakładach inwestycyjnych – w ujęciu kwartalnym – dotyczą podmiotów gospodarczych (bez względu na rodzaj działalności) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym oraz wskaźniki struktury podano w cenach bieżących. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).

RYNEK PRACY

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosło 282,3 tys. osób i było wyższe o 2,8% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku. *W kraju przeciętne zatrudnienie wzrosło w tym okresie o 3,6%.*

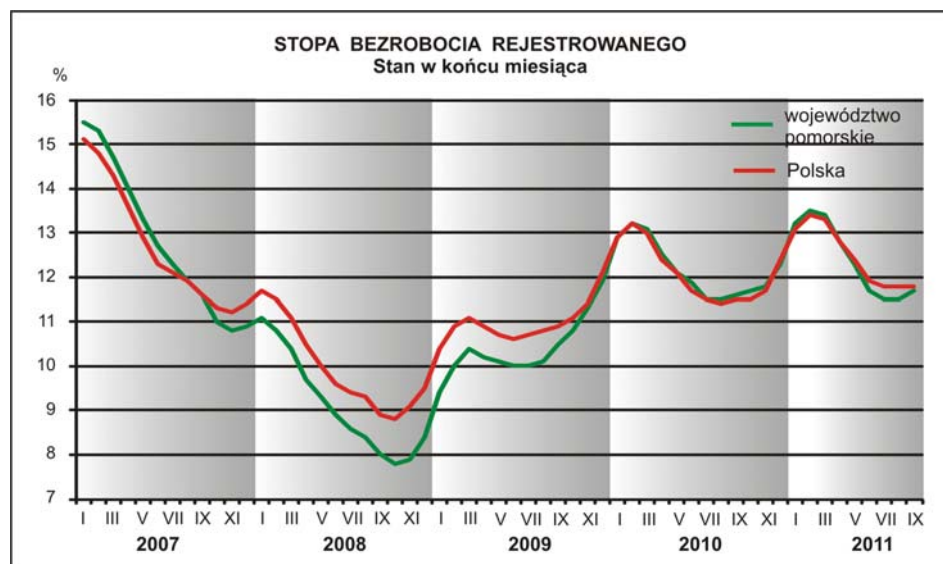
W sektorze publicznym przeciętne zatrudnienie wyniosło 33,1 tys. osób (o 4,3% mniej niż przed rokiem), a w sektorze prywatnym – 249,2 tys. osób (odpowiednio o 3,9% więcej).

Wzrost przeciętnego zatrudnienia w porównaniu z okresem trzech kwartałów 2010 r. wystąpił w obsłudze rynku nieruchomości (o 24,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 23,4%), budownictwie (o 9,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 6,7%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,7%), informacji i komunikacji (o 4,4%), dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 4,3%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 2,1%). Redukcję zatrudnienia zanotowano natomiast w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,6%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 3,2%), przetwórstwo przemysłowe (o 2,6%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 0,2%).

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o największym udziale w zatrudnieniu spadek przeciętnego zatrudnienia zanotowano w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 14,0%), w produkcji wyrobów z metali (o 8,2%), w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 7,1%), w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,8%) oraz w produkcji artykułów spożywczych (o 2,3%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2011 r. wyniosło 279,6 tys. osób i było wyższe o 2,3% od notowanego we wrześniu ub. roku, natomiast w stosunku do sierpnia br. nie uległo zmianie. *W kraju we wrześniu br. przeciętne zatrudnienie w stosunku do września ub. roku wzrosło o 2,8%, a w odniesieniu do sierpnia br. zmniejszyło się o 0,1% i wyniosło 5514,7 tys. osób.*

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych we wrześniu br. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego wyniosła 99,5 tys. osób i była wyższa od wielkości sprzed roku o 0,9%, a od wielkości odnotowanej w sierpniu 2011 r. o 1,7%. Kobiety stanowiły 58,2% ogółu bezrobotnych, a ich liczba w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku zwiększyła się o 8,1%. Zwiększeniu uległ także odsetek osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku (o 1,1 pkt procentowego), bezrobotnych mieszkańców wsi (o 1,0 pkt procentowego) oraz osób niepełnosprawnych (o 0,4 pkt procentowego).

towego).

We wrześniu br. zarejestrowano 15,7 tys. osób bezrobotnych (o 11,6% mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku). Jednocześnie z ewidencji wyłączono 14,0 tys. bezrobotnych (o 12,5% mniej niż przed rokiem). Ponadto we wrześniu br. 6490 osób podjęło pracę, 885 osób rozpoczęło

szkolenie lub staż, 4461 osób nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy, a 840 osób dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

Do powiatowych urzędów pracy zgłoszono we wrześniu br. 4615 ofert dotyczących wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej, z czego 963 miejsca dotyczyły pracy subsydiowanej, a 1293 – pracy sezonowej.

Stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu 2011 r. zwiększyła się w stosunku do zanotowanej we wrześniu ub. roku i w poprzednim miesiącu i ukształtowała na poziomie 11,7%.

W przekroju terytorialnym najczęściej bezrobotnych zarejestrowanych było w Gdańsku – 10,3 tys. osób oraz w powiecie wejherowskim – 7,9 tys. osób i starogardzkim – 8,1 tys. osób. Najmniejszą liczbę bezrobotnych odnotowano natomiast w Sopocie – 0,7 tys. osób. Stopa bezrobocia rejestrowanego najwyższa była w powiecie nowodworskim – 25,4%, a najniższa w Sopocie – 3,6%.

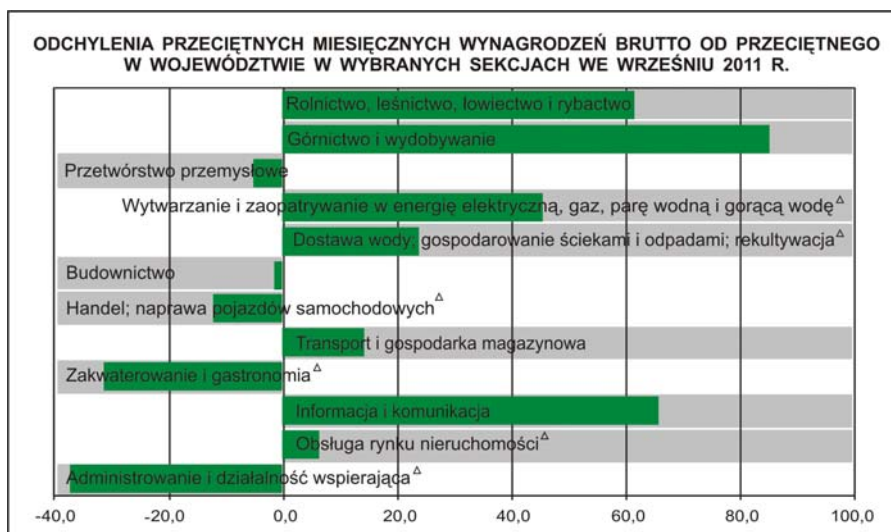
Powiatowe urzędy pracy oferowały wiele aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu, w ramach których we wrześniu br. przy pracach interwencyjnych pracowały 204 osoby, 531 osób rozpoczęło szkolenie, a 354 osoby zostały skierowane na staż u pracodawcy.

We wrześniu br. wydatki z Funduszu Pracy wyniosły 27,0 mln zł, z czego na zasiłki dla bezrobotnych przeznaczono 15,6 mln zł (57,6%).

WYNAGRODZENIA

W okresie styczeń-wrzesień br. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło 3544,65 zł (99,9% średniej płacy krajowej) i było wyższe o 5,8% od notowanego w analogicznym okresie ub. roku, natomiast *przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto*

w kraju wzrosło w tym okresie o 5,1% i wyniosło 3548,67 zł.

Przeciętna płaca w sektorze publicznym w okresie trzech kwartałów br. wyniosła 4673,83 zł i była wyższa o 8,7% od zanotowanej w analogicznym okresie ub. roku. W sektorze prywatnym przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3394,75 zł, co oznacza wzrost o 5,6% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku.

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2010 r. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odnotowano w sekcjach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 22,0%), informacja i komunikacja (o 12,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 11,2%), obsługa rynku nieruchomości (o 10,9%), zakwaterowanie i gastronomia (o 7,9%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 7,0%), przetwórstwo przemysłowe (o 6,6%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 4,9%), transport i gospodarka magazynowa (o 3,3%), administrowanie i działalność wspierająca (o 1,2%), budownictwo (o 1,1%) oraz górnictwo i wydobywanie (o 0,5%).

W okresie trzech kwartałów br. wynagrodzenie wyższe od przeciętnego w województwie wypłacono w sekcjach: górnictwo i wydobywanie, informacja i komunikacja, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, transport i gospodarka magazynowa, dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja, obsługa rynku nieruchomości, a płace poniżej średniej otrzymali zatrudnieni w administrowaniu i działalności wspierającej, zakwaterowaniu i gastronomii, handlu; naprawie pojazdów samochodowych, przetwórstwie przemysłowym oraz w budownictwie.

Spośród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu, wynagrodzenie wyższe niż przeciętne w województwie zanotowano w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 20,8%), natomiast wynagrodzenie niższe wypłacono w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 27,4%), produkcją artykułów spożywczych (o 25,5%), a także produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 12,3%) oraz produkcją wyrobów z metali (o 1,1%).

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 3577,46 zł i było wyższe o 5,7% w porównaniu z analogicznym miesiącem 2010 r. oraz o 0,5% niższe w odniesieniu do sierpnia br. *Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w kraju ukształtowało się na poziomie 3581,94 zł, co oznacza wzrost w stosunku do września 2010 r. o 5,2% oraz spadek o 0,3% w stosunku do sierpnia br.*

CENY

We wrześniu br. **krajowe ceny towarów i usług konsumpcyjnych**, w stosunku do poprzedniego miesiąca, wzrosły o 0,1%.

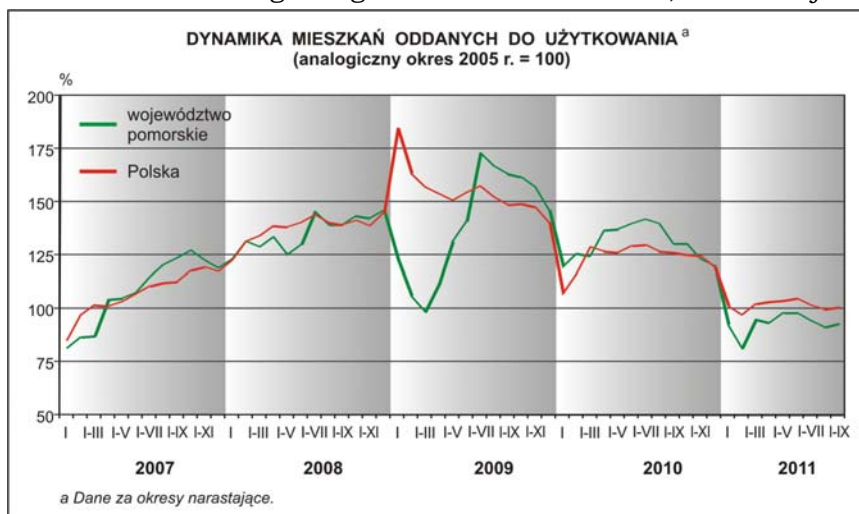
Ceny żywności obniżyły się w stosunku do sierpnia br. o 0,2%. Potaniały owoce (o 6,2%) i warzywa (o 1,7%). Mniej niż w poprzednim miesiącu konsumenci płacili także za cukier – spadek o 2,0%. Niższa niż przed miesiącem była również cena mleka (o 0,1%). Więcej niż w sierpniu br. należało zapłacić za mięso (przeciętnie o 0,8%). Wyższe niż przed miesiącem były ceny artykułów w grupie „jogurty, śmietana, napoje i desery mleczne” (o 0,7%), a także tłuszcze zwierzęce i jaja (po 0,6%). Konsumenci więcej płacili także za „wyroby cukiernicze i miód” oraz ryby (po 0,4%).

We wrześniu br. odnotowano wzrost cen napojów bezalkoholowych (przeciętnie o 0,2%). Za wyroby tytoniowe należało zapłacić o 0,3% więcej niż przed miesiącem, a ceny napojów alkoholowych pozostały na poziomie obserwowanym przed miesiącem. Ceny obuwia oraz odzieży ukształtowały się na poziomie przeciętnie po 0,6% wyższym niż w sierpniu br. Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem wzrosły we wrześniu br. o 0,3%, natomiast ceny w zakresie transportu obniżyły się odpowiednio o 0,6%.

Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych we wrześniu br., w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku, wyniósł 3,9%.

MIESZKANIA

W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. oddano do użytkowania 7370 mieszkań, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 12,0%. W kraju oddano do użytkowania 87,3 tys.

mieszkań, o 10,6% mniej niż w okresie pierwszych trzech kwartałów 2010 r. Mieszkania oddane do użytkowania na terenie województwa pomorskiego w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. stanowiły 8,4% efektów krajowych.

Ogólna powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań wyniosła 761,0 tys. m² (spadek o 8,0% w stosunku do okresu styczeń-wrzesień 2010 r.).

Najwięcej – 4019 mieszkań

– oddali do użytkowania inwestorzy budujący na sprzedaż lub wynajem (spadek o 2,0% w stosunku do okresu styczeń-wrzesień 2010 r.), co stanowiło 54,5% efektów budownictwa mieszkaniowego. Inwestorzy indywidualni natomiast oddali do użytkowania 3124 mieszkania (o 9,0% mniej niż przed rokiem), a udział tych mieszkań w ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania wyniósł 42,4%.

W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wynosiła 103,3 m² i była o 2,7% wyższa niż przed rokiem. W budownictwie indywidualnym przeciętne mieszkanie miało powierzchnię 154,3 m² (spadek o 1,7% w stosunku do ub. roku), a mieszkanie przeznaczone na sprzedaż lub wynajem – 66,6 m² (wzrost o 5,2%).

W okresie pierwszych trzech kwartałów br. wydano pozwolenia na budowę 9418 mieszkań, w tym dla budownictwa indywidualnego na realizację 4012 mieszkań, a dla budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem na realizację 5238 mieszkań.

W przekroju terytorialnym w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w Gdańsku (2011 mieszkań o łącznej powierzchni 154,1 tys. m²) oraz w powiecie gdańskim (893 mieszkania o łącznej powierzchni 86,7 tys. m²).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

W końcu września 2011 r. w **rejestrze REGON** zarejestrowanych było 259,6 tys. podmiotów, o 0,5% więcej niż w porównywalnym okresie 2010 r. Podmioty zarejestrowane w sektorze prywatnym stanowiły 97,0% ogółu podmiotów w województwie (wzrost o 0,5% w stosunku do stanu z końca września 2010 r.). W sektorze tym dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (191,9 tys.), które stanowiły 73,9% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w województwie. W porównaniu z wrześniem 2010 r. liczba przedsiębiorstw państwowych zmniejszyła się o 12,5% (do 7 jednostek), natomiast liczba spółdzielni o 2,5% (do 1036 jednostek). Wzrosła o 963 jednostki liczba spółek handlowych (4,4%), w tym przede wszystkim spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (o 750 jednostek – 4,0%), które stanowiły 86,3% ogółu spółek handlowych (w 2010 r. – 86,7%).

Najwięcej podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON koncentrowało swą działalność w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (23,4% ogółu podmiotów), budownictwo (12,6%) oraz przetwórstwo przemysłowe (10,7%). Natomiast w przekroju terytorialnym najwięcej podmiotów odnotowano w Gdańsku (25,1% ogółu zarejestrowanych jednostek) i w Gdyni (13,6%) oraz w powiecie wejherowskim (7,6%), a najmniej w powiecie sztumskim (1,3%) i nowodworskim (1,5%).

ROLNICTWO

Na **rynku rolnym** województwa we wrześniu 2011 r. średnie ceny targowiskowe podstawowych produktów rolnych były wyższe niż we wrześniu 2010 r. (poza ceną ziemniaków i prosiąt na chów). Wzrosły także ceny skupu produktów rolnych. W porównaniu z sierpniem br. odnotowano spadek cen targowiskowych podstawowych produktów rolnych oraz wzrost cen skupu (poza ceną pszenicy, ziemniaków oraz żywca rzeźnego wołowego).

We wrześniu br. skup ziarna zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) wyniósł 112,3 tys. t i był o 10,7% wyższy niż we wrześniu ub. roku, w tym skup pszenicy kształtował się na poziomie 84,7 tys. t (wzrost o 11,9%), a żyta – 11,3 tys. t (wzrost o 38,2%).

W omawianym miesiącu średnia cena skupu pszenicy (77,45 zł/dt) była wyższa od notowanej we wrześniu ub. roku o 16,5%, natomiast średnia cena skupu żyta (76,08 zł/dt) wzrosła o 49,0% (w kraju odnotowano wzrost cen pszenicy o 11,5% i żyta o 38,8%). W stosunku do sierpnia br. cena pszenicy była niższa o 0,3% (w kraju wyższa o 1,7%), a cena żyta wyższa o 7,2% (w kraju o 9,8%).

Na targowiskach we wrześniu br. za 1 dt pszenicy płacono 92,50 zł, tj. o 37,5% więcej niż rok wcześniej i o 7,5% mniej niż przed miesiącem (w kraju cena targowiskowa pszenicy była wyższa o 18,0% od notowanej we wrześniu ub. roku i o 7,9% niższa w porównaniu z sierpniem 2011 r.).

Skup żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso) wyniósł we wrześniu br. 6644 tony i był niższy niż przed miesiącem o 7,3%. Żywca wieprzowego skupiono 5395 ton, o 4,4% mniej niż miesiąc wcześniej, a wołowego (wraz z cielęcym) – 183 tony, odpowiednio o 9,9% mniej.

Cena żywca wieprzowego w skupie (4,91 zł/kg) była wyższa o 15,5% w stosunku do września ub. roku oraz o 3,4% w stosunku do sierpnia 2011 r. (w kraju odnotowano wzrost ceny w porównaniu z wrześniem 2010 r. o 18,1%, a w stosunku do sierpnia 2011 r. o 5,2%). Cena żywca wołowego (bez cieląt) wyniosła 5,70 zł/kg i była wyższa o 35,1% w porównaniu z wrześniem ub. roku oraz o 0,2% niższa w odniesieniu do sierpnia 2011 r. (w kraju cena była wyższa o 33,1% w porównaniu z wrześniem 2010 r. i o 1,5% w stosunku do sierpnia br.).

Cena targowiskowa ziemniaków kształtowała się na poziomie 68,14 zł/dt, tj. niższym o 37,8% od notowanego we wrześniu poprzedniego roku i o 10,8% w porównaniu z poprzednim miesiącem.

We wrześniu br. skup mleka (21,0 mln litrów) był wyższy o 3,2% od wielkości sprzed roku. Natomiast cena skupu mleka we wrześniu br. wyniosła 1,22 zł/l, co oznacza wzrost o 14,0% w stosunku do września ub. roku.

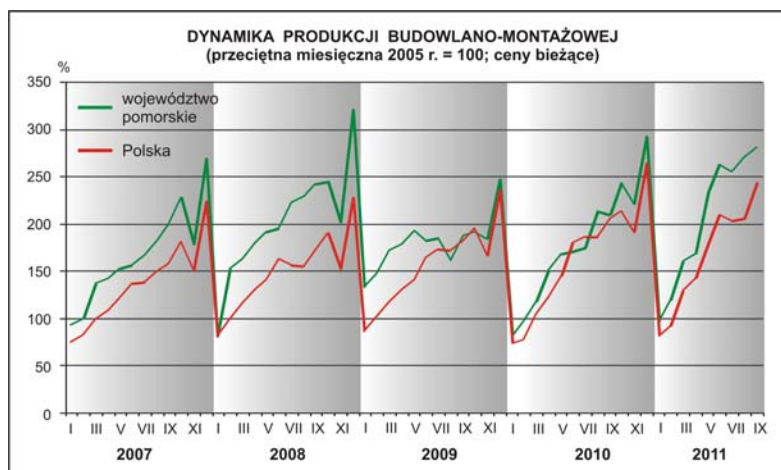
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. **przedsiębiorstwa przemysłowe** o liczbie pracujących powyżej 9 osób uzyskały przychody ze sprzedaży (w bieżących cenach bazowych) w wysokości 52,0 mld zł, co oznacza wzrost o 12,1% (w cenach stałych) w stosunku do analogicznego okresu ub. roku. We wrześniu br. przychody wyniosły 6,9 mld zł i w przeliczeniu na ceny stałe były wyższe o 13,6% w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku oraz o 6,6% w porównaniu z sierpniem br.

W kraju w okresie styczeń-wrzesień br. odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w cenach stałych w stosunku do pierwszych trzech kwartałów 2010 r. o 7,0%. We wrześniu br. produkcja w odniesieniu do tego samego okresu 2010 r. wzrosła o 7,7%, a w stosunku do poprzedniego miesiąca odpowiednio o 13,0%.

W przetwórstwie przemysłowym w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. produkcja sprzedana wyniosła 47,3 mld zł i była wyższa o 13,4% (w cenach stałych) w porównaniu z takim samym okresem 2010 r. Wśród przedsiębiorstw o dużym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu wzrost (w cenach stałych) w stosunku do pierwszych trzech kwartałów ub. roku odnotowano m.in. w produkcji wyrobów z metali (o 37,6%), w produkcji pozostałego sprzętu transportowego (o 15,3%) oraz w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 7,8%). Spadek produkcji miał natomiast miejsce przede

wszystkim w produkcji maszyn i urządzeń (o 27,9%) oraz w produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 27,7%). W sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę produkcja sprzedana w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. była niższa w cenach stałych o 0,7% w odniesieniu do tego samego okresu 2010 r. i wyniosła w bieżących cenach bazowych 3,4 mld zł.

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wyniósł 394,0 tys. zł (w bieżących cenach bazowych) i był o 14,8% wyższy niż rok wcześniej (w cenach stałych).

Z wyrobów objętych badaniem w jednostkach dużych (powyżej 49 osób) w okresie pierwszych trzech kwartałów br. wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. odnotowano m.in. w produkcji kontenerów, przystosowanych do przewozu środkami transportu (o 157,9%), w produkcji konserw rybnych (o 27,2%) oraz w produkcji drzwi, okien i ich ościeżnic oraz progów z tworzyw sztucznych (o 9,9%). Spadek w stosunku do poziomu z tego samego okresu 2010 r. wystąpił natomiast m.in. w produkcji obuwia (o 13,8%), w produkcji tarcicy liściastej (o 13,1%) oraz w produkcji okien i drzwi, ościeżnic i progów z drewna (o 6,7%).

W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. **przedsiębiorstwa budowlane** o liczbie pracujących powyżej 9 osób osiągnęły przychody ze sprzedaży produkcji i usług (w cenach bieżących) w kwocie 6327,3 mln zł, co oznacza wzrost o 15,4% w porównaniu z okresem styczeń-wrzesień ub. roku. We wrześniu 2011 r. produkcja przedsiębiorstw budowlanych wyniosła 962,6 mln zł i była wyższa o 31,6% w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku oraz o 11,3% w odniesieniu do sierpnia br.

Produkcja budowlano-montażowa w okresie pierwszych trzech kwartałów br. ukształtowała się na poziomie 3542,9 mln zł, a jej wartość (w cenach bieżących) była wyższa o 24,8% w stosunku do wartości sprzed roku. We wrześniu 2011 r. produkcja wyniosła 517,4 mln zł i wzrosła o 33,6% w porównaniu z tym samym miesiącem 2010 r. oraz o 3,7% w odniesieniu do wyników z sierpnia br.

W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wzrost produkcji budowlano-montażowej w porównaniu z takim samym okresem 2010 r. odnotowano w przedsiębiorstwach związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej – o 52,7%, w przedsiębiorstwach związanych z budową budynków – o 11,0% oraz związanych z robotami budowlanymi specjalistycznymi wzrost o 8,5%.

Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług liczony na 1 zatrudnionego w przedsiębiorstwach budowlanych województwa w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wyniósł 205,4 tys. zł i był o 5,1% wyższy niż rok wcześniej, natomiast w kraju wydajność pracy w tym czasie kształtowała się na poziomie 251,6 tys. zł (co oznacza wzrost o 4,4% w stosunku do pierwszych trzech kwartałów ub. roku).

HANDEL

Sprzedaż hurtowa zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wyniosła 29,9 mld zł i była wyższa o 19,8% od wielkości sprzedaży odnotowanej przed rokiem. We wrześniu br. sprzedaż wyniosła 3,8 mld zł i była wyższa o 16,2% od wyniku osiągniętego w analogicznym miesiącu ub. roku oraz o 2,3% w stosunku do sierpnia br.

Sprzedaż detaliczna zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w okresie pierwszych trzech kwartałów br. wyniosła 13,9 mld zł i była wyższa o 15,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. We wrześniu br. sprzedaż detaliczna wyniosła 1,7 mld zł i wzrosła o 17,1% w stosunku do września 2010 r. oraz o 1,2% w odniesieniu do poprzedniego miesiąca br.

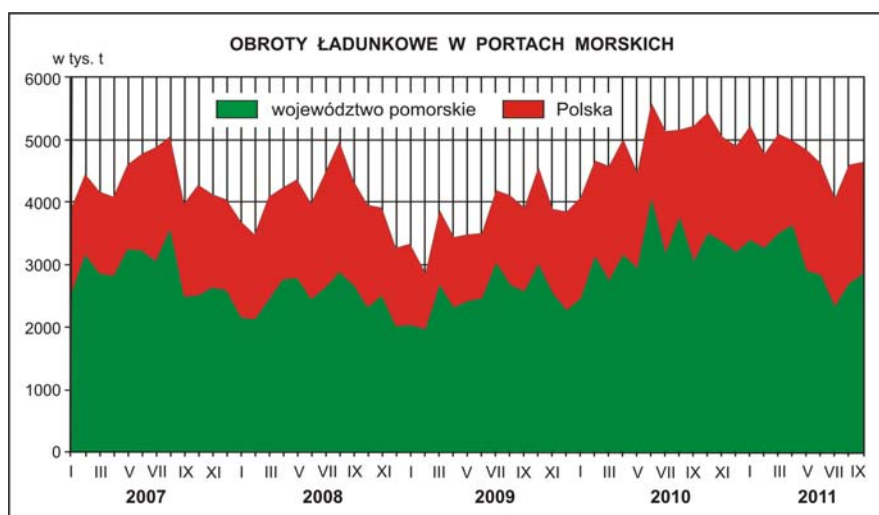
W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wzrost sprzedaży detalicznej w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. dotyczył m.in. pozostałej sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 90,3%), sprzedaży paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 26,2%) oraz sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 19,0%). Spadek odnotowano w sprzedaży mebli, RTV, AGD (o 6,4%).

W kraju w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. w porównaniu z takim samym okresem ub. roku odnotowano wzrost o 11,7% sprzedaży detalicznej towarów. We wrześniu br. sprzedaż wzrosła o 11,4% w stosunku do analogicznego miesiąca 2010 r., a do sierpnia br. o 1,3%.

PORTY MORSKIE

W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa wyniosły 27,5 mln t, co stanowiło spadek w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 3,9% (w kraju zanotowano spadek o 2,5%). Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego stanowiły 64,1% obrotów ładunkowych w kraju.

W porównaniu z okresem styczeń-wrzesień 2010 r. wzrost odnotowano jedynie w przeladunkach „kontenerów dużych” (o 25,1%), ładunków „tocznych niesamobieżnych” (o 21,9%) oraz „masowych suchych” (o 0,3%).

Podobną strukturę obrotów ładunkowych zaobserwować można w ruchu międzynarodowym. Obroty międzynarodowe w okresie pierwszych trzech kwartałów 2011 r. stanowiły 98,2% obrotów województwa, a ich wielkość zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. o 4,3% i wyniosła 27,1 mln t.

W portach morskich województwa największe obroty odnotowano w porcie gdańskim – 17,8 mln t (spadek w stosunku do okresu styczeń-wrzesień 2010 r. o 9,7%), co stanowiło 64,6% obrotów województwa ogółem. Największy udział w ogólnej liczbie obrotów ładunkowych w porcie gdańskim miały przeladunki z grupy „masowe ciekłe” (50,2%), których przeladowano 8,9 mln t oraz „masowe suche” – odpowiednio 27,8% (4,9 mln t).

We wrześniu 2011 r. porty morskie województwa przeladowały 2,9 mln t ładunków, co oznacza spadek w stosunku do analogicznego miesiąca ub. roku o 7,8%, a wzrost w stosunku do sierpnia br.

o 5,6%. W strukturze obrotów przeważały przeładunki ładunków z grupy „masowe suche” – 40,9%, których przeładowano 1176 tys. t oraz „kontenery duże” – odpowiednio 25,9% (745 tys. t).

W kraju przeładunki w morskich portach handlowych we wrześniu 2011 r. wyniosły 4,6 mln t, co oznacza spadek o 12,5% w stosunku do września 2010 r. oraz o 0,5% w stosunku do sierpnia br.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Według informacji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gdańsku liczba **przestępstw** odnotowanych na terenie województwa pomorskiego w okresie pierwszych trzech kwartałów 2011 r. wyniosła 55,8 tys., o 27,3% mniej niż w analogicznym okresie 2010 r. W ogólnej liczbie przestępstw największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 63,8% (w analogicznym okresie 2010 r. – 53,8%) i przestępstwa o charakterze gospodarczym – 23,0% (odpowiednio – 35,9%). Natomiast udział przestępstw drogowych wyniósł 10,7% (wobec 7,9% w tym samym okresie 2010 r.).

W grupie przestępstw kryminalnych dominowały kradzieże mienia – 11,3 tys. oraz kradzieże z włamaniem – 7,3 tys., przy wskaźniku ich wykrywalności odpowiednio 33,8% i 31,6%.

W przekroju terytorialnym najczęściej przestępstw zanotowano w Gdańsku – 19,1 tys. oraz Gdyni – 6,0 tys., a najmniej w powiecie sztumskim – 0,7 tys., przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio: 66,4%, 58,4% i 74,1%.

Ogólny wskaźnik wykrywalności przestępstw w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. wyniósł 67,3% (w tym samym okresie 2010 r. – 78,2%), w tym przestępstw o charakterze kryminalnym – 51,1%, gospodarczym – 95,7% i drogowym – 99,4%, wobec odpowiednio 61,7%, 97,7% i 99,2% w analogicznym okresie ub. roku.

W okresie styczeń-wrzesień 2011 r. odnotowano 2078 wypadków drogowych z ofiarami w ludziach (o 4,7% więcej niż w tym samym okresie 2010 r.), w tym 130 wypadków ze skutkiem śmiertelnym. W wypadkach tych poszkodowanych zostało 2855 osób, w tym 103 osoby zginęły na miejscu zdarzenia.

W liczbie przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. odnotowano m.in. 25 zabójstw, 39 kradzieży rozbójniczych oraz 72 zgwałcenia (przy wskaźniku wykrywalności odpowiednio – 96,0%, 61,5% i 79,5%).

We wrześniu 2011 r. w województwie pomorskim odnotowano 6,9 tys. przestępstw, co oznacza wzrost w stosunku do września 2010 r. o 12,2%. W ogólnej liczbie przestępstw największy udział miały przestępstwa o charakterze kryminalnym – 66,9% (we wrześniu ub. roku – 70,8%) oraz przestępstwa gospodarcze – 15,6% (odpowiednio – 7,9%). Natomiast udział przestępstw drogowych wyniósł – 14,6% (w analogicznym miesiącu 2010 r. – 17,6%).

Wybrane dane o województwie pomorskim

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Ludność ¹ w tys.	a	•	•	2232,8	•	•	2235,5	•	•	2238,6	•	•	2240,3
	b	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
Bezrobotni zarejestrowani ¹ w tys.	a	110,1	113,2	111,9	106,5	103,1	99,9	97,3	96,9	98,6	99,1	100,2	104,7
	b	114,2	117,1	116,2	111,1	105,9	100,1	98,3	97,8	99,5			
Stopa bezrobocia ^{1,2} w %	a	12,9	13,2	13,1	12,5	12,1	11,8	11,5	11,5	11,6	11,7	11,8	12,3*
	b	13,2*	13,5*	13,4*	12,8	12,3*	11,7*	11,5	11,5	11,7			
Oferty pracy ³	a	3027	4411	7055	6122	5383	5465	5204	5369	6452	5973	3656	3350
	b	3197	3661	5232	5104	4886	4421	3936	4455	4615			
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ⁴ w tys.	a	264,8	266,1	266,6	268,9	269,2	270,6	272,0	272,8	273,2	274,3	274,3	274,8
	b	279,9	280,5	280,1	280,1	279,1	280,7	280,0	279,6	279,6			
poprzedni miesiąc = 100	a	100,3	100,5	100,2	100,9	100,1	100,5	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0	100,2
	b	101,9	100,2	99,9	100,2	99,5	100,6	99,7	99,8	100,0			
analogiczny miesiąc poprzed- niego roku = 100	a	96,3	97,0	97,8	98,7	100,4	101,1	102,2	102,7	102,7	103,7	103,8	104,1
	b	105,7	105,4	105,1	104,3	103,7	103,7	102,9	102,5	102,3			
Przeciętne wynagrodzenia mie- sięczne brutto w sektorze przed- siębiorstw ⁴ w zł	a	3193,32	3229,09	3595,98	3328,06	3292,61	3340,76	3417,82	3395,83	3384,04	3387,65	3416,79	3731,73
	b	3405,12	3336,28	3466,00	3744,79	3508,54	3521,07	3620,78	3595,87	3577,46			
poprzedni miesiąc = 100	a	90,8	101,1	111,4	92,5	98,9	101,5	102,3	99,4	99,7	100,1	100,9	109,2
	b	91,2	98,0	103,9	108,0	93,7	100,4	102,8	99,3	99,5			
analogiczny miesiąc poprzed- niego roku = 100	a	98,7	100,0	108,5	99,4	100,6	102,3	102,8	103,9	103,6	103,5	103,1	106,1
	b	106,6	103,3	96,4	112,5	106,6	105,4	105,9	105,9	105,7			
Mieszkania oddane do użytkowa- nia (od początku roku)	a	1126	2168	3036	4044	5020	6011	6777	7832	8372	9565	10484	11813
	b	709	1215	2017	2863	3752	4512	5168	6159	7370			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	97,1	118,7	126,6	122,2	104,6	99,3	82,0	83,8	79,9	80,7	78,6	82,2
	b	63,0	56,0	66,4	70,1	74,7	75,1	76,3	78,6	88,0			

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu sprawozdawczym. 4 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie pomorskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Nakłady inwestycyjne (od początku roku) ¹ w mln zł (ceny bieżące)	a	•	•	1161,1	•	•	2465,2	•	•	3576,0	•	•	5347,6
	b	•	•	807,9	•	•	1843,6	•	•	•	•	•	•
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	•	•	59,9	•	•	60,7	•	•	63,9	•	•	71,6
	b	•	•	69,6	•	•	74,8	•	•	•	•	•	•
Podmioty gospodarki narodowej ²	a	250518	251570	252205	252912	254107	255681	257045	258021	258301	259156	259744	260202
	b	259984	260073	260454	257105	257385	258470	259680	259981	259620	•	•	•
w tym spółki handlowe	a	21003	21092	21198	21279	21357	21463	21558	21645	21734	21829	21933	22027
	b	22111	22206	22137	22207	22317	22407	22509	22589	22697	•	•	•
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	a	4075	4089	4093	4100	4110	4121	4122	4130	4128	4129	4152	4151
	b	4137	4141	4121	4121	4133	4148	4162	4167	4169	•	•	•
Wskaźnik cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ³ :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	a	•	•	102,9	•	•	102,5	•	•	102,3	•	•	102,9
	b	•	•	103,7	•	•	•	•	•	•	•	•	•
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	a	111,9	96,7	98,0	99,1	105,0	104,7	99,1	121,8	108,7	101,7	105,8	113,7
	b	115,5	102,8	98,1	98,8	101,8	101,3	95,6	87,0	101,0	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	98,5	85,1	83,2	85,4	95,1	89,7	86,6	136,8	145,0	146,9	156,5	185,5
	b	191,5	203,6	203,8	203,1	196,9	190,5	183,8	131,3	122,0	•	•	•
skupu żywca rzeźnego wołowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	101,1	99,4	95,5	94,9	102,8	98,6	98,6	101,4	97,5	103,8	101,8	108,1
	b	97,3	104,9	105,9	102,1	96,2	103,5	100,6	107,1	99,8	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	117,3	101,7	94,7	93,4	89,2	88,5	94,9	101,6	98,4	101,4	98,2	102,8
	b	98,9	104,5	115,8	124,6	116,6	122,4	124,8	131,9	135,1	•	•	•
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	a	97,1	97,3	101,1	98,1	102,2	119,2	97,3	103,5	95,9	88,5	101,3	100,3
	b	97,6	104,8	107,4	106,7	99,3	102,5	103,3	100,8	103,4	•	•	•
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	86,0	83,3	77,8	76,0	77,8	89,6	83,6	91,3	91,2	89,5	91,1	99,2
	b	99,7	107,4	114,1	124,1	120,6	103,6	110,0	107,2	115,5	•	•	•

¹ W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ² W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu. ³ W kwartale.

Wybrane dane o województwie pomorskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE a – 2010 r. b – 2011 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	a	93,5	101,3	127,3	87,3	102,7	99,7	98,7	107,6	113,6	96,9	102,0	88,2
	b	91,6	108,5	120,3	84,4	103,8	102,4	96,0	118,7*	106,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	112,6	111,9	129,1	124,3	120,4	100,9	109,6	119,7	123,7	119,2	121,5	113,5
	b	111,1	119,0	112,5	108,7	109,9	113,0	109,9	121,1*	113,6			
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	a	32,7	118,7	122,5	128,6	111,5	101,0	128,5	97,5	98,6	115,6	91,0	132,6
	b	32,8	123,0	135,0	105,1	138,8	112,9	97,0	106,1	103,7			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	60,9	65,5	68,2	84,9	87,5	93,5	118,0	131,9	111,7	126,0	120,7	118,6
	b	118,9	123,2	135,8	111,0	138,2	154,5	116,7	127,0	133,6			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ² :													
brutto ³ w %	a	•	•	4,2	•	•	3,1	•	•	5,0	•	•	5,2
	b	•	•	5,6	•	•	5,5	•	•	•			
netto ⁴ w %	a	•	•	3,4	•	•	2,7	•	•	4,3	•	•	4,3
	b	•	•	4,6	•	•	4,6	•	•	•			
Obroty ładunkowe w portach morskich ⁵ w tys. t													
poprzedni miesiąc = 100	a	108,0	127,1	87,9	114,8	93,1	138,1	78,3	118,4	82,7	113,1	95,9	95,1
	b	105,4	96,7	107,3	103,3	79,8	98,1	82,1	116,3	105,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	121,2	159,2	102,2	136,4	120,7	164,6	104,8	140,1	120,9	117,4	132,4	140,6
	b	137,3	104,5	127,6	114,9	98,5	70,0	73,5	72,2	92,2			
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	a	78,9	94,0	120,3	97,3	102,7	106,3	107,8	98,6	100,2	105,0	90,8	124,3
	b	75,2	98,7	118,2	100,7	100,0	103,3	107,2	99,8	101,2			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	a	104,1	101,1	109,1	102,2	108,7	106,6	104,9	110,1	112,5	112,3	114,3	119,6
	b	114,0	119,7	117,7	121,8	118,6	115,2	114,6	115,9	117,1			

1 W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. 3 Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. 4 Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. 5 Dane pochodzą z badania statystycznego transportu morskiego opartego na dyrektywie 95/64/WE.

* Dane zmieniono w stosunku do wcześniej prezentowanych.